

انتخابات و اخلاق سیاسی

گاهی در فرایند تبلیغات انتخابات در مواجهه دیدگاه‌ها برای جلب آرا و افکار عمومی به خصوص در فضای مجازی، حریم‌ها و حرمت‌ها تا حدودی نادیده گرفته می‌شود در حالی که سیاست و اخلاق در اسلام مقوله‌هایی جدا از هم نیستند.

به گزارش ایرنا اخلاق، جمع خُلُق، به مجموعه رفتارهای انسان در مواجهه با دیگران اطلاق می‌شود که برآیندی از تربیت و تاثیر وی از کانون خانواده، محیط‌های آموزشی و جامعه است و در نظام سیاسی دین مبین اسلام، نه تنها بین سیاست و اخلاق فاصله‌ای متصور نیست بلکه بر امتزاج و پیوند آنها تاکید شده است.

در نحله‌های فکری غالب در اندیشه و فلسفه غربی، سیاست علم قدرت و هدف از سیاست ورزی تصاحب قدرت است. نمادهای فکری چنین اندیشه ورزانی که جایگاهی برای اخلاق در افکار آنها دیده نمی‌شود ماکیاولی و هابز هستند که در نهایت انسان را گرگ انسان می‌دانند و از دید آنان انسان ذاتا شرور و خودخواه است.

از این جهت نمی‌توان از ناحیه سیاست و سیاستمدار، به معنای واقعی ارزش‌های اخلاقی از جمله به عدالت دست یافت و به قول بیسمارک سیاستمدار آلمانی "حق، همواره در لوله تفنگ است" و این یعنی همان قانون جنگل.

برعکس؛ در نگاه اسلام سیاست نه تنها ابزاری برای چپاول فکر و سرمایه ملت‌ها نیست بلکه به طور کامل بر اخلاق استوار است و آنچنان بین سیاست و اخلاق، تنیدگی و پیوندهای عمیق وجود دارد که یک سیاستمدار متدین برای رشد مکارم و فضائل اخلاقی در جامعه برنامه ریزی می‌کند و با رعایت بالاترین سطح اخلاق و آداب فردی و اجتماعی، بیشترین حرمت و جایگاه را به جامعه و مردم قائل می‌شود.

"انما بعثت لاتمم مکارم اخلاق" حدیث شریفی از رسول اسلام (ص) است که بعد از مبعوث شدن به هدایت بشریت، می‌فرمایند: همانا من برانگیخته شدم تا فضائل انسانی را تکمیل کنم. این یعنی هر سیاستمدار متدین باید متخلق به آداب و متصف به اخلاق انسانی و اسلامی باشد.

اکنون که در سایه بلوغ و بصیرت سیاسی ملت بزرگ ایران، تنور انتخابات ۱۱ اسفند ماه در استان‌های مختلف در حال گرم‌تر شدن است و بحث‌ها و مناظرات انتخاباتی در روند رقابت‌های هواداران نامزدهای

مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری به خصوص در فضای مجازی نمود بیشتری دارد، گاهی در لابلای اظهارنظرها رگه‌هایی از تخریب و توهین نیز مشاهده می‌شود که البته بیشتر از ناحیه هواداران و مبلغان نامزدها صادر می‌گردد.

تاثیر کلام ملایم و آمیخته با ادب بر دیگران، بدون تردید بیشتر از کلام تحکم آمیز و از سر نخوت و تکبر است و صد البته اگر با تهمت و افترا همراه باشد، نه تنها اثری برای جذب و اقناع طرف نخواهد داشت بلکه بازدارنده و سبب استقامت شنونده و گیرنده پیام نیز خواهد بود؛ بنابراین بهترین وسیله برای تبلیغات انتخابات چه در فضای حقیقی و چه در فضای مجازی، همانا انتقال پیام در چهارچوب ادب و نزاکت است.

فراموش نکنیم که "خُلِقَ عَظِيمٌ" پیامبر اسلام (ع) مهمترین ابزار آن بزرگوار برای ورود به نهانخانه دل‌ها بود و از این‌رو در قرآن کریم خطاب به آن حضرت آمده است؛ «فَمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ.» ای پیامبر بواسطه رحمت خداوند قلب تو نسبت به مردم مهربان شد و اگر تو فرد تندخو و سخت دل بودی مردم از دور تو پراکنده می شدند لذا آنان را مورد عفو و بخشش قرار ده و برای ایشان طلب آمرزش نما و با آنان (جهت تصمیم گیری) در امور مختلف به رایزنی و مشورت بپرداز.

خوش رفتاری و برخورد محبت آمیز با دیگران به اندازه ای در مخاطبان اثرگذار است که دانیان روزگار از آن به "اکسیر اعظم" یاد کرده اند و متاسفانه این اکسیر، گاهی در فضای مجازی فراموش یا حداقل کمرنگ می‌شود؛ در حالی که بر اساس تعالیم آسمانی و روایاتی از پیامبر خدا (ص) انسان شجاع کسی است که هنگام غضب بر خود مسلط باشد و حریم‌ها و حرمت‌ها را مراعات کند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی بارها در بیاناتشان بر رعایت اخلاق و حرمت در تبلیغات انتخاباتی سفارش کرده و فرموده اند که انتخابات عرصه‌ای برای مسابقه خدمت است و نباید به صحنه جنگ قدرت تبدیل شود.

ایشان تاکید کرده اند که "نگاه نکنید به آن چیزی که در آمریکا و بعضی کشورهای اروپایی معمول است که برخوردهای اهان‌ت‌آمیز آبرویشان را برد. قرآن به ما دستور می‌دهد: فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ؛ دنبال

کار نیک با هم مسابقه بدهید و پیش بروید؛ با این نگاه بایستی به انتخابات نگاه کنید و نفرت‌پراکنی و اتهامات چنین و چنان نباشد.

ایشان خطاب به طرفداران نامزدهای انتخابات نیز فرموده اند: "من یک عرض هم بکنم به طرفدارهای نامزدهای انتخاباتی؛ خب هر کسی از این آقایان محترم نامزدهای انتخابات، یک عدد طرفدار و علاقه‌مند و سینه‌چاک و دوست‌دار و مانند اینها دارد، اینها هم متانت خودشان را حفظ کنند؛ هم طرفدارها، هم ستادها، متانت خودشان را حفظ کنند، انضباط خودشان را حفظ کنند؛ مقصودشان انجام وظیفه باشد، آنچه برای ما مهم است این است. این چند صباحِ زندگی، این چند صباحِ کار و تلاش -زید یا عمرو یا بکر- اینها خواهد گذشت، آنچه می‌ماند، عمل ما است که در محاسبه الهی به حساب می‌آید و باید جواب بدهیم."

به نظر می‌رسد نامزدهای انتخابات به عنوان پیشروان اخلاق سیاسی باید در روند تبلیغات‌ها و موج آفرینی‌های سیاسی، بیشتر مروج و مبین اخلاق و آداب اسلامی و انسانی باشند تا دوستداران و طرفداران آنان نیز پا جای نامزدهای خود بگذارند.

این خویشتنداری و اخلاق مداری در عرصه سیاست را می‌توان تقوای سیاسی تعبیر کرد که پیراستن جان و تن از هر گونه بدرفتاری و بددهنی یا بدقلمی نسبت به جریان رقیب را شامل می‌شود و هر چه فضای رقابت انتخاباتی، عاری از حواشی، سوء تفاهمات و کنش‌های غیراخلاقی باشد، امکان انتخاب اصلح برای مردم و بخصوص برای کاربران در فضای مجازی فراهم‌تر خواهد شد.

شکستن دل انسان، به عمد یا به سهو، شاید زحمت زیادی نداشته باشد اما ترمیم این چینی چند پاره و خرد شده، کار آسانی نخواهد بود و در روایات اسلامی به دل پاک یک فرد مومن به اندازه خانه خدا حرمت قائل شده اند و شکستن دل انسان، گناهی است که با ابراز پشیمانی امرزیده نمی‌شود بلکه باید رضایت فرد دل شکسته به طور کامل جلب شود.

عیب جویی، افشای اسرار، تکبر و تمسخر و با نام زشت خواندن دیگران از اسباب دل شکستن است و رد پایی که از خود در فضای مجازی بر جا می‌گذاریم نه در مجاز بلکه در عالم حقیقت، ماندگار است و در این دنیایی که با محاسبه و با هدف آفریده شده است، بی‌گمان نتایج و آثار رفتار و کردار خویش را خواهیم داد.

انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی و ششمین دوره مجلس

خبرگان رهبری همزمان در سراسر کشور در ۱۱ اسفندماه برگزار خواهد شد.